

DUM č. 19 v sadě

9. Zsv-1 Opakování k maturitě ze ZSV

Autor: Zdeňka Vašínová

Datum: 29.05.2014

Ročník: maturitní ročníky

Anotace DUMu: Pracovní listy jsou určeny studentům posledních ročníků gymnázia k maturitnímu opakování. Zaměřují se na základní etapy ve vývoji psychiky, poruchy vývoje a významné osobnosti ontogenetické psychologie.

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

Úkol č. I: Uspořádejte následující tabulku. K určitému životnímu úseku přiřaďte název období a charakteristiku životní etapy, chybějící doplňte. (Řešení pište ve tvaru např. I. 2. A)

I. prenatální období	1. do konce 1. měsíce po narození	A. hlavní aktivitou je hra, kresba, zlepšuje se manuální zručnost
II. novorozenecké období	2. 2. - 3. rok	B. hru nahrazuje učení, myšlení je zpočátku konkrétní, zájmy nestálé
III. kojenecké období	3. od 3 – do 6/7 let	C. vývoj jedince může být narušen škodlivými vlivy, např. nemocemi matky
IV. batole	4. 0 - 40 týdnů do porodu	D.
V. předškolní věk	5. od 6/7 – do 10/11 let	E. psychické dozrávání, volba povolání
VI. mladší školní věk	6. 15/16 – 20/21 let	F. projevují se hlavně nepodmíněné reflexy
VII. puberta	7. 20/21 – 30 let	G. paměť a schopnost učení dosáhla maxima, zakládání rodiny
VIII. adolescence	8. 30 – 45 let	H. první tělesné problémy, vrchol duševní výkonnosti
IX. mladší dospělý věk	9. 45 – 60/65 let	CH. postupně se rozvíjí motorika, obracení, sed, lezení
X. střední dospělý věk	10. od 60/65 let	J. pokles pohlavních hormonů, výkonnost klesá
XI. starší dospělý věk	11. 10/11 – 14/15 let	K.
XII. stáří	12. od 2. měsíce do konce 1. roku	L. rozvoj řeči a poznávacích procesů, první říkanky,

Úkol č. II: Pro jaké období je typické:

1. první období vzdoru.....
2. pohlavní dozrávání.....
3. bujná fantazie, dětské „lhaní“.....
4. menopauza.....
5. první úsměv.....

Úkol č. III: V následujícím testu určete správné odpovědi. Může být 1 i více správných možností nebo žádná správná odpověď.

1. V předškolním věku:
 - a) se poprvé objevuje kresba „hlavonožce“
 - b) se mají odstranit vady řeči
 - c) se objevují první trvalé zájmy
2. Krizová období:
 - a) jsou to např. embryonální období a starší dospělý věk
 - b) je to mladší dospělý věk a adolescence
 - c) nemusí nastat u všech lidí ve stejném věku
3. Embryonální vývoj:
 - a) zrychleně opakuje fylogenezi
 - b) popisuje ho Haeckelovo pravidlo
 - c) začínají se v něm objevovat první podmíněné reflexy
4. Puberta:
 - a) začíná dříve u chlapců než u děvčat
 - b) je charakteristická prvním obdobím vzdoru vůči rodičům
 - c) začíná zpevnováním kostí a nervovou stabilitou
5. Psychická dospělost:
 - a) se objevuje na začátku adolescence
 - b) není v souladu s tělesnou dospělostí
 - c) patří k ní objektivnost a zodpovědnost
6. Batole:
 - a) začíná chodit kolem 9.- 10. měsíce prvního roku
 - b) se učí uklidit si hračky
 - c) začínají se u něj tvořit základy charakteru
7. V mladším školním věku:
 - a) se poprvé objevují tzv. tematické hry
 - b) nebývají učitelé pro děti autoritou
 - c) děti často navazují kamarádství
8. Kojenec:
 - a) začíná obvykle dříve sedět než chodit
 - b) většinou koncem 1.roku říká první slova
 - c) může citově strádat při nedostatku mateřské péče
9. Adolescence:
 - a) je ukončena plnoletostí
 - b) nastává u chlapců o něco dříve než u děvčat
 - c) začíná při prvních projevech činnosti pohlavních žláz
10. Školní zralost:
 - a) se povinně zjišťuje u všech dětí v mateřské škole
 - b) patří k ní citová a sociální zralost
 - c) při jejím zjišťování se využívá kresba

Úkol č. IV: Vysvětlete pojmy:

1. ontogeneze
2. fylogeneze
3. Haeckelovo pravidlo
4. sekulární akcelerace

Úkol č. V: Na vynechaná místa ve větách doplňte názvy vývojových a psychických poruch u dětí.

1. Mezi tzv. SPU (specifické vývojové poruchy učení) patří.....
2. U malých dětí bez dostatečné pozornosti, péče a lásky rodiče může nastat.....
3. Dítě, které nemluví s lidmi v určitých situacích, např. ve škole, přestože doma komunikuje bez problémů, bude mít nejspíš diagnózu.....
4. Kocktavost je odborně nazývána.....
5. Potíže s udržením pozornosti, hyperaktivita, impulzivnost v chování jsou typické pro
6. Porucha v navazování vztahů s okolím i s rodiči, v komunikaci, interakci a představivosti se nazývá.....

Úkol č. VI: Poznejte autora a jeho názory na vývoj člověka.

1. Tento psycholog žil v letech 1902 – 1994. Vypracoval koncepci vývoje v osmi etapách, jimiž během svého života musí projít každý člověk. V každé fázi se jedná o určitý rozpor, krizi mezi dvěma protikladnými tendencemi. Člověk si v každém období osvojí zkušenost, od níž se odvíjí jeho život v dalších obdobích.

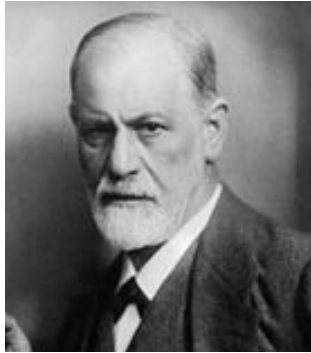
Napište jméno autora této teorie a uveďte 3 období z 8.

2. Švýcarský vědec (1896 – 1980) zabývající se vývojovou psychologií se zaměřil na poznávací procesy a jejich rozvoj během dětství a dospívání. Vytvořil teorii kognitivního vývoje, který probíhá ve 4 fázích:

- stádium předoperační
- stádium konkrétních operací
- stádium formálních operací
- stádium senzomotorické

Uveďte jméno psychologa a správně uspořádejte přehozené etapy.

3. Rakouský lékař (1856 – 1939) chápe vývoj osobnosti jako rozvoj různých podob libida. První období po narození je tzv. orální fáze, v níž.....

Uveďte jméno autora a stručně charakterizujte jeho koncepci pěti fází vývoje.

Zdroje:

1. Hrachovcová, M., Bezchlebová, M. a kol. autorů: *Občanská výchova pro 8. ročník ZŠ a víceletá gymnázia*, Olomouc 1999
2. Šil, P., Karolová, J.: *Já člověk*, Olomouc 2004
3. Štefanovič, J.: *Psychologie pro gymnázia*, SPN Praha, 1987
4. Hartl, P., Hartlová, H.: *Psychologický slovník*, Portál, Praha, 2000
5. Helus, Z.: *Psychologie pro střední školy*, Fortuna, Praha, 1999
5. <http://cs.wikipedia.org/wiki/ADHD>
6. <http://www.priznaky-projevy.cz/psychiatrie-sexuologie>
7. <http://ografologii.blogspot.cz/2011/03/erik-erikson-osm-veku-cloveka.html>
8. http://cs.wikiquote.org/wiki/Sigmund_Freud
9. http://cs.wikipedia.org/wiki/Jean_Piaget
10. <http://www.studium-psychologie.cz/vyvojova-psychologie/2-factory-vyvoje.html>

Řešení úkolů:

získají pedagogové na adrese vasinova@gml.cz